Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, since the second Saturday of every month is declared a holiday, what will happen to the Assembly?

Mr. SPEAKER.—We are meeting on that day as it is now programmed. There is no recess for the Assembly.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ನನ್ನ ಮನವಿ ಏನಾಯಿತು? ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಮನವಿ ಏನು?

Sri J. B. MALLARADHYA.—I want one day to be allotted for discussion of the Government Order on revision of pay scales.

Mr. SPEAKER.—We are discussing the budget. He can talk about it now.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is there any difficulty in allotting one full day for discussing it. It is an important matter.

Mr. SPEAKER.—There are so many other important matters. Where is the time for all that?

Sri J. B. MALLARADHYA.—In deference to the wishes of several Hon'ble Members here, I would request for one full day to be allotted for discussion of the Government Order on the revision of the pay scales.

Mr. SPEAKER.—I would try if I could find the time for it.

BUDJET ESTIMATE FOR 1961-62

Demands for Grants Nos. 5, 7A and 20 debate (*contd.*)

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಖೋತ್ (ಸಡಲಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಈ ಮೂರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 16½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಈ ಹದಿನಾರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೇನಿದೆ ಇದು ಸನಸನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲೊಂದು ಅಂಶವಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಹಣವೆಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ-ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ನೋಡೋ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ನಾವೀದಿವಸ ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಏನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಇದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನೂ ಉಪಕಾರವಾಗದಂತೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಲಿಟರೆಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಯಿತು ಎಂತ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. Literacy does not mean only education. ಲಿಟ್ರಸೀನೆ ಬೇರೆ, ಎಜುಕೇಷನ್ನೇ ಬೇರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಎಜುಕೇಷನ್ ಹೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಕೇವಲ ಈ ಲಿಟ್ರೆಸಿಯೊಂದಕ್ಕೇ ಈ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಲಿಟ್ರೇಸೀಗೂ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇರಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂದರೆ ಅದು ಲಿಟ್ರೇಸಿ ಒಂದೇ ಅಂಥ ಹೀಗೆ one sided view ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ಇದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹ್ಯೂಜ್ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪ-ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳತನಕ ಅಂದರೆ 1957—1961ರ ತನಕ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 15 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪಾರ ಹಣಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿರತಕ್ಕ ಫಾಯಿದೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಲಭಿಸತಕ್ಕ ಲಾಭವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನೊಂದು ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಲೀ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಿಂದ ಏನೂ ಉತ್ತಮ ಫಲ ಸಿಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಈಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ—ದೋಷಗಳಿರುತ್ತವೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡೀತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಗುರಿಯೇನೆಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು, ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಘಟನೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದೂ ಮತ್ತು ಜನರನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇದರ ಮೂಲ. ಈ ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸುಂದರ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಜನರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ದೆಶೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಶುದ್ಧ ವಿಲ್ಲದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣವೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾದಂತೆಯೇ. ನಾವು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜ್ಞಾನ ರತ್ನವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇನು? Education is not by telling on Reaching; Education means making a man what he is not. You must make a man what he is not. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಾಲೆ ಕಲಿಸುತ್ತೇವೆ; ನಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣ 20 ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

Sri B. G. KHOT.—I have a right to speak on my cut-motion.

Mr. SPEAKER.—He has not only a right to talk on his cut-motion but he has also a right to talk on other cut-motions and also on the Demand. ಆದರೆ ಅವರೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ದಿವಸವೆಲ್ಲ ಆದರೂ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಖೋತ್.—ನಾನೀಗ ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹಾಗೂ ರಿಲಿಜಿಯಸ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗಬೇಕು, ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹೇಗೆ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ—ಲೂಟಿ, ದರೋಡೆ, ಕರಪ್ಷನ್, ಲಬಾಡಿತನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ದುರ್ನೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು in order to support my cut-motion I am referring to there facts. Unless you go through the measures of developing character it is impossible. Education is the only means through which

you can up lift the country or re-model the country. This is a welfare State and you are going to build a new nation. ಹೀಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧಾರವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಏಸಿದೆ ಅದು ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಸಮೇತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇದಾದೀತು. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಗಣವಂತರಾದರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಗುಣವಿಕಾಶ-ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಈ ಮಾರ್ಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಜನರನ್ನು ಸಾಧು-ಸತ್ಪುರುಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ನುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರಲ್ಲೂ Live & let live ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಈವರೆಗೂ 16-17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೂ ಏನು? ನಮಗೆ ಈ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಬಂದ ಫಲವಾದರೂ ಏನು? ಅದಕ್ಕಾಗೇ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಈಗಿನ ಪಾಲಸಿಯನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪಾಲಸಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಲಿಟ್ರೇಸಿ ಜೊತೇಲಿ ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ-ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಶುದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ದೇಶ ಸುಂದರವಾಗುತ್ತೆ. ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಳ್ಳೆ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಖೋತ್.—ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಲು ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಶಾಸನ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿದೆ. 18–20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಉತ್ತಮ ನಾಗರೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೇಶದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ನಾಗರೀಕರನ್ನಾಗಿ ತಯಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ residential education ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ religious education ಇರಬೇಕು. Spiritual and moral education ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. Religious educationನಿಂದ moral life ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಸಕ್ಯವಾಗಿದೆಂದು ನಿಮಗೆ ಅನಿಸಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಗುರುಕುಲ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯ. ಇಂಥ ಒಂದು ಗುರುಕುಳಲದ ಟ್ರಸ್ಟೀ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆನು. ಆ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ 500 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ adjustment ಮಾಡಿ ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಾರೀತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸವಾಗಬೇಕು. ನನ್ನ 60 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾರೀತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ residential education ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಿಜವಾಗಿಯು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹಳೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ 60 ವರ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಎರಡೂ ಕೂಡಿ ಆಗಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಪಾಲಸುವದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜೋಶಿ)

ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಪಾಲನೆ ಕೂಡ ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುವದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಬುದ್ಧಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರ ಹತ್ತಿರವಿರಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ residential ಮತ್ತು religious education ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದು ಮೆಮೋರ್‍ಯಾಂಡಮ್ ಕಳಿಸಿವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಂಪಲ್ಸರೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಎಲ್ಲರಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯ, ತರ್ಕ ಅಲಂಕಾರ ಛಂದಸ್ಸು ಯುಕ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಂಪಲ್ಸರೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

2–30 P.M.

ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿರಿ. (*Interruption*) My experience is a bitter experience. Unless you go through this process the nation cannot be developed and cannot be well built. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಥವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.

Religious ಮತ್ತು residential education ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸೆಕಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೇ ವಿನಾ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ, Higher education ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ಆದರೆ ಸೆಕಂಡರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ತನಕ religious and residential education ಇರಲೇಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾ ಯಿಸಬೇಕು. ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಆ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೇ ಬಿಡಿ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವ ರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥದೇ ಡಿಸೈನ್ ಇರಬೇಕು, ಇಷ್ಟೇಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು.

ಮುಲ್ಕಿಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸು ತ್ತೀರಿ, 14-15 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಲ್ಕಿಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರ ಕೈಯೊಳಗೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಿ ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವನಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರು ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದ ತರು ವಾಯವೇ ನೇಮಕಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು

ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ, ಆಯುರ್ವೇದ, ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿ, ವೆಟರಿನರಿ, ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾಠಗಳಿದ್ದು, ಅದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಡೆಸುವ annual examinations ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಕೆಲವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗುಣ ನಡತೆ ಇವುಗಳಿಗೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಹುಡುಗರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಪಾಸಾದರೆ, ಅವನ ಪ್ರತಿತಿಂಗಳ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂದು ನೋಡಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹುಡುಗರ usual progress ಏನಿದೆ, career ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,200 ರೂಪಾಯಿ ತನಕ ವರಮಾನವಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಫಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ 1,200ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 1,600 ರೂಪಾಯಿ, 1,800 ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತನಕ ವರಮಾನವಿರುವವರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅವರ ಹುಡುಗರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಫಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಫಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸಿದರೆ. 1,200ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿತನಕ ವರಮಾನ ವಿರುವವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅರಣ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆಯಿರುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಜಮೀನಿರುತ್ತದೆ ಇಂಥ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯವರೇ ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಹೇಳಿರಿ. ಅದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಿಕ್ಕಿ pasture land ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ದನಗಳ ಮೇವಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥ ಗಿಡಗೆಂಟೆಗಳ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಹೈನು, ಹಾಲು ಚರೋ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri K. MALLAPPA (Mercara).—Sir, I rise to speak on the demand under Forest. Forests are of vital importance to our State. In saying so I do not express a mere sentiment but on the other hand I make statement of truth. My reasons for saying so are three. (1) From forest we derive a major chunk of our revenue; (2) Forests supply many raw materials for our industries; and (3) Forests are the nursuries of our rivers from which we draw power and sustence. Therefore it is not an exaggeration to say that our propreity and well being depend upon the existence of our forests in our State.

(Sri K. MALLAPPA)

Sir, in our State although the area of forest appears to be considerable, yet the area of our national need is less. To aggravate this position, denundation has been going on for the past several decades. If this process is allowed to continue, I am afraid we will be facing a disaster soon. Therefore, it behoves us to think seriously about this matter and devise methods and means to improve and conserve our forest areas. In this contest, I should like to suggest to the Government for their consideration about eight suggestions.

(1) The forest area in the State should be raised from the present level to at least 30 per cent of the total area of the State. That will probably meet the requirements of our national need. At present it is 18 per cent and it should be raised to 30 per cent. In so raising the area of the forest we should see that it is not concentrated in some pockets. It should be distributed over the whole area of Mysore State. At present most of the forest areas are concentrated in Malnad, on the western ghat and east ghats places like Bijapur, Gulbarga and Raichur, there are no forests. This will not serve national purpose. So, I submit that the area which we are going to extend, should be so distributed that in every district there is some forest area.

(2) There should be a working plan worked out on a scientific basis. This should cover all kinds of forests. There are three kinds of forests dissiduous, evergreen and scrub forests. The object of the working plan is to develop and conserve the forest resources in such a way as to get a sustained revenue to the State perpetually and such a plan should be prepared and forest exploitation or conservation should adhere to it.

(3) I suggest that in some areas fertilisation of forests should be taken up. This is being undertaken in western countries particularly in Germany and America where they have been able to obtain very good results by fertilising forest plantations.

(4) In Malnad area we have very rich timber trees in private holdings. Felling of these trees has been going on at an alarming rate. This should be regulated and people should be allowed to fell only matured trees and immature trees should not be allowed to be felled. Where matured trees are allowed to be felled by private holders, a condition should be imposed when permission in given to the effect that they should plant two trees and they should undertake to protect them.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What is the legal sanction behind it

Sri K. MALLAPPA.—It is a question of redemption. In our areas nobody can fell a tree unless he plants two trees. It is not enough if they only plant two trees but they should protect them. There is no use of simply planting trees and allowing them to die. We have in our villages waste lands. These are not being used properly. We have constituted Village Panchayats all over the State. We should request the Village Panchayats to open in these waste lands fuel plantations.

This will not only help the villagers to get their fuel and conserve their cowdung but will also help in preserving the soil from being washed away. It will be a sort of conservation measure. But on the land which is reserved for grazing purposes there should be a system of rotational grazing. At present grazing is done without any rotation and where there is continuous grazing, the grass will not grow properly and when it does not grow, it gets exposed to Sun and rain and the soil will be washed away leaving pebbles.

In order to prevent erosion of soil and the soil being rendered poor, it should be insisted that wherever land is kept open for grazing, there should be a sort of rotational growing *i.e.*, grazing being done in certain areas for one week and the cattle being shifted to another area for the next week. Like that, if the areas are given some rest, grass will grow. Thereby not only will the quality of grazing be improved but the soil under the grass will also be conserved.

The seventh suggestion is that the Forest Department should open nurseries of useful species and supply plants to persons interested in planting trees. There is no use of celebrating Vana Mahotsava by supplying plants to all sorts of people. Those plants are not going to be planted It remains as a ceremony and instead of planting, destruction of plants will go on. Instead of that Utsava becoming a Vana Mahotsava it becomes a Vadha Mahotsava. Let them open nurseries and to those people who come forward for planting, let the Forest Department supply such species as are required by them. Government may also think of taking such measures as are necessary to encourage tree-planting.

Sri H. S. RUDRAPPA.—Suppose we supply all these plants free of cost, where is the guarantee that they will protect them. Therefore, it will be a loss to Government. That is our experience.

Sri K. MALLAPPA.—It is true that certain loss is inevitable. Out of the persons to whom plants are distributed for planting during the Vana Mahotsava, how many of them will be interested in planting, God alone knows. Instead of that, let the Forest Department supply plants to those people who offer themselves to plant them. For instance, some persons may be interested in planting fruit plants. In places like Coorg we are interested in planting shade trees. So, such species as are required by the persons interested in them may be supplied with them. Of course, the probability of loss will be less. Here, people are interested; they voluntarily come forward and to them if plants are supplied, I am sure they will make proper use of the plants and that will be a proper way of planting trees.

Finally, my eighth suggestion is that the State should constitute an advisory board on Forest presided over by the Forest Minister consisting of members who are experts in forestry and who have special knowledge of forest areas. Why I say this is because sometimes it is possible that the Ministers may come from an area which is not Malnad

(Sri K. MALLAPPA)

area but may be maidan and may not be well acquainted with forest areas. They must have advice properly. We will get quite a lot of retired forest officers to work on the board and there may also be members hailing from various areas on the board so that they can get not only expert advice, local information, etc. but also information about smuggling, information as to which areas are suitable for growing certain plants, etc. It would be very helpful if such an advisory body is set up for formulating policies on forest matters.

These are my suggestions about improving the working of the Forest Department. I should like to say a word about sandal wood. Mysore is famous for sandal wood. Its fame has spread far and wide on account of sandal wood and sandal soap.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is it true that latterly the Government of Mysore is buying 500 tons of sandal wood for preparing sandal wood oil. If that is true, I am afraid there is something seriously wrong.

Sri H. S. RUDRAPPA.—It is not true. Hitherto we have not purchased.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—Is it a fact that you have proposed to purchase 500 tons just to feed your factory?

Sri H. S. RUDRAPPA.—I shall reply to it later on.

Sri K. MALLAPPA.—This precious tree is threatened with extinction on account of the spike disease. It is a virus. This disease has been playing havoc and is not eradicated, and I am afraid the sandal wood will soon disappear from our State. Some attempt was made in the past to find out some remedy but there is no sustained effort in this regard. I request that the Government must make a sustained effort and make proper arrangement for investigating the cause in order to find out a proper remedy and take action to eradicate this disease.

Then, a word about bamboos. In some places, bamboo has flowered and I am told that Government has been making arrangements to grow teak in such areas. I have to say that this is not a wise action because bamboo is a poor man's timber and it finds a variety of uses in the field of agriculture. Instead of trying to start with teak, I would rather suggest that this opportunity could be availed of by Government to introduce the Burma bamboo. It grows very well and grows to a big height and I am told it contains very good fibre which will be useful to our industries, particularly to the paper and pulp industry. Therefore, my request to Government is that wherever our bamboo has flowered and withered, let the Government introduce the Burma bamboo in such areas.

3-00 P. M.

After all, there are certain teak which could be grown in certain areas. Nowadays, I do not think that teak has got so much of

importance except as timber, but industrially, it has not much importance and it should be our attempt hereafter to grow as much species as would be of industrial importance to the State. Sir, coming to my own District, we had two Forest Divisions, North Coorg Division and another South Coorg Division. In South Coorg Division, we have very important and valuable forests. I am told there is a proposal now to shift South Coorg Division to Hunsur. I do not know on what ground that division is shifted to Hunsur. If it is a fact that they are shifting to Hunsur Division because there is a Timber depot there, I have to say it is not a valid ground at all. It is not the sale of timber that is under consideration here. It is the development and conservation of forests. If that is the object, as it should be, then the action taken by the Government is not proper at all. I request the Government to allow the Division to continue in Coorg itself so that the senior Officer may remain on the spot and then guide his subordinate officers in the conservation and development work of the Forests. At present the sales have been going on without any difficulty. There is a Conservator of Forests who supervises the sale and for that reason it is not proper that the division should be shifted to Hunsur. With these few words, I support the Demand under Forest.

MR. SPEAKER.—Next to speak will be Sri V. Srinivasa Shetty. The House now rises and will meet after half an hour.

The House adjourned for recess at Five Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Forty Minutes past Three of the Clock.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

†Sri V. SRINIVSA SHETTY.—Sir, I have been saying again and again that this Government cannot do anything without some benefits to the party. One important fact which I would like to bring to the notice of this House is, the proposed handing over of the District Board elementary schools to the Taluka Boards. Sir, I do not know why the Government are so anxious in spite of repeated failures to hand over these institutions to local bodies.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—It is not yet announced; it is a loose talk.

Sri V. SRINIVASN SHETTY.—I have discussed the matter with many members on the other side and many members have agreed that it is in the interests of education that these institutions should be handed over to local bodies. Sir, we have got the example of old Mysore itself and the example of Punjab where they have handed over all the schools to the Taluka Boards; and after total failure, they took over all the schools. Even while speaking on the budget, I brought to the notice

(Sri V. SRINIVASA SHETTY)

of the Minister for Education that the District Boards Schools which are managed by the Deputy Commissioner, who is the Chairman of the Development Board in South Canara, has not been able to pay the salary of the teachers for the last three months or so. You can just imagine what will be the fate of the teachers of those schools in the Taluka Boards which have very limited esources. I read in the papers, the retort of the Hon'ble Minister for Education in the Upper House, that if any institution is unable to maintain itself and pay the teachers, it is better the teachers go and engage themselves in some other profession.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—I have said any management having no funds whatsoever, if they try to start any High School, I think, they need not do so.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—In the face of these things, it is quite evident that some of the Taluka Boards might be very anxious to take over these schools. It is quite evident that they will not be in a position to efficiently manage the schools. But for what other purposes they are anxious to take over the schools, I do not know. There is no reason why the Taluka Boards are interested in taking over the management of schools. I have found certain leaders vehemently arguing for taking over of schools by the Taluka Boards. I feel the Hon'ble Minister for Education is very sympathetic to this idea. I appeal to the Government and the Minister and the Members on the other side—the ruling party, not to plunge into this experiment of handing over the schools to the Taluka Boards. One other matter which agitates some of us in my own District is the proposed transfer of District Board and Government High Schools to private bodies and to private persons. This is little more preposterous. The Government have already taken a step in that direction. One of the schools in South Canara District and one in Sandur, have already been transferred to those bodies.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sandur school was transferred for some political consideration.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—It is not political consideration. Anyhow, this is still more a dangerous step. The public feel that they have built up these institutions, they have got love for these institutions. In my own District, it is the religious schools that are being managed by the private people. I have nothing against these people as such. They should not plunge into this affair of taking over the educational institutions into their hands. The people are totally against this move. But I do not know what considerations will prevail with this Government when taking a final decision in this matter.

Sri S. D. KOTHAWALE.—What harm is there to hand over the High Schools to private bodies, if they are competent to run the schools?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is just to exploit the political situation.

Sri S. D. KOTHAWALE.—It is the responsibility of the State Government to help the spread of primary education.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The people will always have more confidence in the Government that they will run the High Schools better non-communally and as far as possible non-politically. But if a private body belonging to a certain sect takes over the institution, there is naturally a fear in the minds of the people.

Sri S. D. KOTHAWALE.—In Bombay-Karnatak area most of the high schools and colleges or private institutions.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—In my district also, most of the institutions are run in that manner. More than 20 or 25 high schools are being run by the district board. Even these schools run by the district board, if you give to private bodies, people will strongly against such a move. They may request the Government to create an independent body in the district to take over all the schools. Sir taluk boards or any other local body or private bodies should not be allowed to handle either the elementary education or high school education. In this connection, I wish to bring one thing to the notice of the Government. In old Mysore Government is responsible for maintaining and running most of the schools, both elementary and high schools. In my district, most of them are run by private bodies, and high schools are run by district boards. Excepting a few which are run by the University, all other institutions are run by private bodies. Government have now come with a proposal, excepting ten high schools—I do not know to which places—Government are not starting any more high schools in the state. That means that Government will be financing and running only certain institutions in the State, Higher and Lower. They will be responsible for the existing institutions and the refuse to be responsible for higher and lower education in the other areas, where the institutions are now in the hands of private bodies. And now the Government wants to take away some institutions which have in the hands of local bodies and hand them over to the private bodies. It is a invedious distinctious. For that matter, let Government make it a point to take away every institution in the State, whether in the old Mysore area, or Bombay-Karnatak area or Hyderabad Karnatak area, and hand them over to private bodies. Why does Government say that only certain institutions will be financed by them and they refuse to finance the others and that too hand over the institutions run by local bodies to private bodies ? This invidious distinction should not be there. What the considerations are, I do not know. Do not hand over these public sector institutions to private bodies.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Ministers' children and officials' children are sent to private schools and not to Government schools. May I know the reason ?

Sri V. SRINAVASA SHETTY.—Please put the querry to the Minister.

One more thing which is agitating my mind is certain private institutions are being run on a commercial basis...

Sri C. M. ARUMUGHAM.—And communal basis also.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I said commercial. You may add communal.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why do you say that ? Is it because, you don't know the data, or you don't want to say ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—We will discuss this point some other time.

The Hon'ble Minister knows, what an amount of injustice is done in these institutions. There are more than one institutions in the State in a certain institution in the Medical College, more than ten to twelve thousand rupees is taken for a single seat. Can you expect such a situation going on in any civilised State ? It may be that they have done very good work in that area. But is there any reason why Government should allow any person to take ten or twelve thousand rupees for a seat ? Three or four thousand is ordinary. Should Government allow these things ? The boys came here. The boys met the Minister and the boys met the Karnataka University authorities. But what was the reply ? The University authorities said that they were helpless and the Government also said that they were helpless. But the Minister promised that Government would bring in a Bill to amend the Karnataka University Act. It is one-and-a-half years since the promise was made. It is a simple amendment. To get that amendment, the Minister has taken 1½ years, and it is not yet made. The next general elections is to take place within the next eight or nine months, and I do not know whether the Minister has time to get in such amendment. This is also political. For everything the reason is political. Very prohibitive forces are holding these institutions. Prohibitive in the sense that nobody can interfere. They are very big people ; they are very rich people ; they are very influential people, politically economically and otherwise. Even Government cannot interfere. Ministers go there ; big people go there ; commissions go there ; and they all come back with a tail between their legs. Sometimes they say, this is too much ; this is black-marketing. But in spite of their promises that the whole thing will be rectified, nothing has been rectified. This commercial industry has been going on, simply to make money. I may submit to the House that very few students from this area are benefited. It is only the students of Kerala, Punjab, Maharashtra and some other areas who are benefited. Ninety per cent of the people benefited are of Bombay...

An HON'BLE MEMBER.—Are they not citizens ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I am not against it. There is a provision in the Karnataka University Act which gives very drastic

powers—which are vested with the University of Karnataka. If any college or institution is going against the direction of the Vice-Chancellor, they can always say that they will withdraw their recognition. I do not know what difficulty is there for the Government. There is no difficulty for the Government to come forward and amend this Act. I request the Hon'ble Minister ..

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—How do you say there is no difficulty ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—May be politically. There is no other difficulty.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—If there is such power vested in the Vice-Chancellor, h may be called...emperor of Karnataka University.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Another very peculiar thing which I notice is—it is purely political. Everything is done on political considerations. Last year in the Governor's Address, it was announced that Ponnampet had been chosen for the starting of a polytechnic in Coorg. What has happened to that Polytechnic ? In every district almost, a polytechnic is started. What was the difficulty for the starting of a polytechnic in Coorg ? When Ponnampet was chosen did not Government think that it was the proper place. As regards the starting of the polytechnical, probably, did they not consider who the member was who came from that area. He is a P.S.P. Member.

4-00 P.M.

He is a P. S. P., M. L. A. Possibly, the officers who when to that place to consider the suitability of locating a polytechnic did not consider the political aspect and they recommended that Ponnampet was quite suitable. Later it must have been found out that the M.L.A. of that place belonged to P.S.P. So, now the question has been dragging on from day to day. Ultimately I believe the Government have come to the conclusion–ungenerous conclusion that Mercara is the proper place.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—No, we have not yet announced. We have asked the Deputy Commissioner to ascertain what are the facilities available at Mercara. That is what I said.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Sir, Coorg is a small place. Practically after due consideration, you have fixed the place and now you say that you have asked the Deputy Commissioner, to find out what facilities are available at Mercara. What is the reason ? It is purely political consideration. Even at this stage, when you have granted a polytechnic to Coorg, at least start at Mercara. But do it.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—We are going to start it. After three month, in the midst of the academic year, we could not start. From June or July next, we are definitely going to start. We have already purchased equipment and furniture, etc.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Where it is going to be located, whether it is at Mercara or Ponnampet, the Minister does not say.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—You will know.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Sir, at least in order to show respect to the Governor's Address, where it is announced as Ponnampet as the place for starting the polytechnic–at least in order to show respect to that Address, you have to start it at Ponnampet. But if you prefer Mercara, I will have to say that reasons are purely political and nothing but political. Anyhow, let Coorg have one poly echnic. Start somewhere.

Sir, one of my friends o yesterday said that kannada typewriter was being built for the last several years. A gentleman called Ananthasubba-Rac I understand, has practically ruined himself on this, and has invented a typewriter. He had also sent me a typed copy of the script which was very beautiful. I also know that he has given some five or six typewriters which are working fairly well. In spite of the fact that his typewriters are the best available, and 4 or 5 typewriters are being used in Government. Departments, Government have refused to touch his typewriter with a pair of tongs and they are making their own efforts to get a typewriter.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—It is not correct.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—When a man has ruined himself in inventing a typewriter and places it in your hands, what is the sympathy shown to him ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—We have already paid his compensation.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—How much Sir ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—Whaever it was provided and agreed upon, we have paid. What is the sympathy that is denied ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I do not know Sir. When a man invented a certain thing, if it is good, you accept it and if it is bad you reject it. If it is worthless, I for one would say, do not pay a single pie. If it is useful, why do you pay compensation ? If it is really good, you ought to purchase it. I do not know if everything. I say is considered political. Anyhow, take that man into consideration. If his typewriter is good enough, why do you go on hunting for typewriters outside ?

Sri S. D. GOANKAR.—What about your speech ? Is it political ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Typewriter is not political.

Sir, In the Third Plan, the Government have said that they are going to encourage starting of 200 high schools and 10 Government High Schools if necessary. I do not know the tactics of the Government in this matter. But I know they will not be started till the last year of the Third Plan period and at that time, they will start it wherever

they want. In the beginning they will go on saying that private schools must be started. Ultimately, I know where they are going to start Government Schools.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—This is politics.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I can just imagine how Government are going to act in this matter. Sir, even now, let the Government decide the places, which are the backward areas which deserve Government Schools. Let it not be postponed to the last day to decide which is the backward area. If they can do that, they will absolve themselves from all criticism. Even now I suggest to the Government.........

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—In answer to a question I have already stated that the backward areas and for girls education, whether it is forward or backward area, we will have to give Government Schools. In regard to boys high schools, wherever the areas are backward, that will be considered. These are the two considerations, where we have to make an exception. Otherwise, the general rule is that Government High Schools will not be started. That is the policy decision and that is also mentioned in the Government Order which is there.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Let the Government decide which is the backward area now alone. Afterwards Government may say we have no money. Let them decide which is the place for girls school. Do not give room saying that it is done purely on political considerations.

Sir, the next point is, Government have extended school fee concession to children whose parents are getting an income of Rs. 1,200 or less. Actually, those persons are not getting the benefit. I will give examples ; Government servants and teachers and all persons with a fixed income, they cannot hood-wink anybody. But what happens, landlords, merchants and rich persons—everybody comes with a statement saying that his income is only Rs. 1,200. He will get an M. L. A. to certify to that effect. He gets the benefit of the concession. It is not fair. I have already submitted this subject to this Hon'ble House last year.

Sri G. DUGGAPPA.—How to get a certificate then ?

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—My Hon'ble friend knows how these certificates are secured. The Hon'ble Minister may also nod his head also. But that is the experience. In this, the teachers and Government servants are the worst his people. They cannot hood—wink anybody. If they get even one rupee more, Rs. 101 he becomes ineligible for the concession. In Madras children of teachers are getting free education. Government have taken back that concession which is given to teachers. I suggest you should evovle certain rules. As my Hon'ble friend Mr. Khot said, education must be free for everybody. Education cannot go on at this rate-as a commercial

(Sri V. SRINIVASA SHETTY)

commodity which has to be paid for. Government should take the responsibility for that. At least Government should give full concession to the children of Government servants up to a certain pay. I am not saying that gazetted officers getting Rs. 1000 or 1500 should get this benifit. Government servants...say N.G.Os. and teachers should be freed from this liability to pay for the education of their children Sir.

With regard to elementary school buildings, my own personal experience is that to build a school building of two small rooms we require Rs. 6,000. It is something fantastic. How are the Government going to give facilities of school buildings to thousands of school at this rate ? At this rate the people will not be in position to contribute to the Government for school building purposes. You mut evolve a formula which will lessen the cost of a school building to something like Rs. 3,000 to Rs. 4,000.

With regard to mid-day meal, your note says that it will cost Rs. 30 lakhs; but this item has been put in the midst of the provision meant for girls. Does this apply only to girls ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—Mid day meals applies to all.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—I am glad.

Then, Sir, two colleges one at Mercara and another at Mangalore have been taken over by Government and affiliated to the Mysore University. The difference in the school fees of these colleges is more than Rs. 50. I do not know why Government have not made the fees uniform in these colleges. The professors had a similar grievance in their salaries and they went to the High Court on a writ and on the promise of Government the writ was withdrawn. I do not know whether boys also have to go to the High Court on a writ to bring about uniform fees. Should everybody go to the High Court on a writ for these small things ? I am told that the number of writ petitions has gone up 3,000 or 4,000 because practically for everything the people of this State have to go to the High Court on writ against the Government order. I request the Government to look into the matter.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—In the high schools there is no distinction.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—Why should there be distinction in the colleges ? Please remove this invidious distinction between college and college.

I have got a few more points but I do not wish to speak on them as my time is up. There is one more important point regarding the upgrading of certain second grade colleges in Kolar Mandya and Chickmagalur. This anomaly should be removed as early as possible. If pre-university classes are started in high schools, I do not know

what will be the fate of these colleges. Do you require so much vehement argument on the part of Hon'ble Members for the Government to act in these small matters? I request Government to look into this matter and upgrade these colleges in the interest of the boys.

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್ (ಅಂಕೋಲ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತಿನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಮೂರು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಇತ್ತು, ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದು ರೇವೆನ್ಯೂ ಯೀಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಅವೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ಆದರೆ ಆಫೀಸರೆ ಸಿರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಕಮಿಷನರೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರೇ ಮೂರುಡ್ಯೂಟಿಯನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಮೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮೂರು ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಮೂರುವರ್ಷದಿಂದ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಫಾರಮ್ಮುಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್‌ಕೊಡುವ ಸರ್ಟಿಫಿಕೆಟಿಗೆ ಫಾರಮ್ಮುಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಫಾರಮ್ಮುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಸೇಸ್‌ಗಳ ಹೆರ್‍ಯಾಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವ. ಸಂಭವವಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟನ್ನುಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗನೆ ವಸೂಲು ಮಾಗಬಹುದು.

ಎಜುಕೇಶನ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಶಿನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಅವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದು ಟ್ರೇನ್ಡ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಟ್ರೇನ್ಡ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಇದ್ದು ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೆಶೆಯಿಂದ ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಶನ್ ಮೇಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆಯವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆಯವರು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಎರಡನೆಯ ರೆವೆನ್ಯು ಯೀಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದರೆ, ಅದು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನನ್ನು ಮತದಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನನ್ನೂ ರಿಚ್ಚೆಸ್ಟ್ ಮತದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೇ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಸಹ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಪಾಲಸಿ ಇಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟೇಶನ್ ಮತ್ತು ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇಲ್ಲ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಜಾಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ಡ್ ರೇವಿನ್ಯೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಚನ್ನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಎರಿಯಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆ ಯಾರೂ ಲಕ್ಷ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಮಿ ಎರಿಯ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ಡ್ ಇನ್‌ಕಂ ತೋರಿಸಿದರೆ ಆವಾಗ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಣತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಾರ್ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಪ್ಲಾನ್ ಬಿಟ್ಟು ಅಡವಿ ಹಾಳುಮಾಡಿದರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಅಂಥ ಮಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟೇಶನ್ ಮೆಟಿಕಲ್

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಟಿ. ಕಾಮತ್)

ಪೋಗ್ರೊಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ನಿಗೆ ಬ್ಯೂರೇಟೀಕ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೇಚರ್ ಸಹಾಯ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನೇಚರ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆರಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಣ್ಣು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, Apart from that you will upset the balance of nature ಟೀಕಿಗಿಂತ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಇರುವ ಗಿಡಗಳಿವೆ They fetch you more price ಅವಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪ ಟೀಕ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಬರೀಟೀಕ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವ್ಯಾಲ್ಯೂಯಬಲ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ನುಗಳಿಗೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಗಾರ್ವ್ನಮೆಂಟ್ ಡಿಪೋಗಳಿಂದಲೇ ಸ್ಮಗ್‌ಲಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ದಂಡೇಲಿ ಡಿಪೋವಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೇಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಸುಪೀರಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸೂಪರ್‌ವಿಶನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಮಗ್‌ಲಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್‌ವಿಶನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಡಿವಿಜನ್ ಇರುವುದು ಒಂದುಕಡೆ ಅದರ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇರುವುದು ಒಂದುಕಡೆ ಇ.ಡಿ. ಕೆನರ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಇರುವುದು ಸಿರ್ಸಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾಪುರದೊಳಗೆ ಎಕ್. ಡಿ. ಕೆನರಾ ದಂಡೇಲಿ ಡಿವಿಜನ್ನಿನ ಆಫೀಸಿರವುದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿ ಸೂಪರ್‌ವಿಶನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಗ್‌ನೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ಬಿಗಿಯಾದಂಥ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಜನರು ಸುಪೀರಿಯರ್ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಅಪ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟು ಆಫೀಸರುಗಳು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆನರಾದಿಂದ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ 2—3 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಸ್ಮಗ್ಲಿಂಗಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸ್ಲೀಪರುಗಳನ್ನು ರೈಲ್ವೆಗೆ ರವಾನೆಮಾಡಲು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆತನು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಆ ಸ್ಲೀಪರುಗಳನ್ನೇನೋ ರವಾನೆಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗದೆ ಹಾಗೆ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆದದ್ದು ಎಷ್ಟುಂಟುದನ್ನು ಯಾರು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಂಡೀಷನ್ನುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಕಡೆಯೇ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಕು, ಇಂಥ ಗಿಡಗಳನ್ನೇ ಕಡಿಯಬೇಕು, ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ಲೀಪರನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂತ ಕಂಡೀಷನ್ನುಗಳೇನೋ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ರಿಜೆಕ್ಟಾದ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ಲೀಪರುಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೋ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಸ್ಲೀಪರುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಅನ್-ಮಾರ್ಕ್ಡ್ ಟ್ರೀಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸ್ಲೀಪರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಗ್ರೇರ್‌ಟಾಕ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು Strict ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಿರುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ 28 ಸಾಮಿಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಬರೋದಿದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾರೂ ಕೇಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ವಸೂಲಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಬಾಕಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೋ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೋ ಹಣ ಹೀಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಉಳಿದರೆ ಏನುಗತಿ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಟರುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವೇನು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇ ಆ ದಾಂಡೇಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೀಜನರೇಷನ್ ಏರಿಯಾ ಅಂತ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಲು ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾಲೆಲ್ಲ ಬೇರೊಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀಜನರೇಷನ್ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಟ್ಟು 72 ಎಕರೆಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕಾಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿರುವುದು 22 ಎಕರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ 72 ಎಕರೆಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ Work out ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕಾಗದೆ ಇದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ. ಅತನಮೇಲೆ ಕೇಸಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಜನರೆಲ್ಲ ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಗಿಡಾ ಕಡಿಯುವುದು ಬೇಡ. ನಮಗೆ ಈ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಹೇಗೆ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಒಂದೇ, ಈಗ ಸ್ಲೀಪರುಗಳ ಉದ್ದ 8 ಅಡಿ ಇರಬೇಕೆಂತ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅವನು 7¾ ಅಡಿಗೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ಈ ಉಳಿಸಿದ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೇ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಜನರೆಲ್ಲ ಈಗ ಅವರು ಬರಿ ಈ ಒಂದು ಕಾಂಗಾರಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋಲಿ ಹೋಗುವ ಅಂದರೆ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ತಪ್ಪೋ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಲೀಗಲ್ ಆಗಿ ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ರೇಂಜರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. If it is the fault of the Range–Officer, why shonld the Government Suffer ; why should the Government Treasury suffer ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಗಾವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಾ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೇಂಜ್‌ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. This Range Forest Officer is a machanical Supervisor. He is there for the last 10 years.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Is the same atmosphere now also Continuing ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಾಮತ್.—It has degraded after coming to Mysore. I am both an M. L. A. in Bombay and in Mysore. I am finding this difference ಅಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಫ್ಲೋರ್‌ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳ್ಯಾರನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. It is the rudeness of the administration ; Sometimes it is the rudeness of the head of the Government.

ಇನ್ನೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು small scale Industries ಗಳು ಬೇರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. Main raw meterial is wood. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಎತ್ತಿ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಬೂ, ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಸಾಫ್ಟ್‌ವುಡ್, ಪ್ಲೈವುಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜಾತೀ ಮರಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಕೇಸಿಂಗ್ ಇಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಫ್ಟ್ ಉಡ್ಡನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್‌-ಸೆಟ್‌ರೇಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಪ್‌ಸೆಟ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಅವರು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. They will be out beaten by other products. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್)

ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ವರ್ಷ ಕಳೆದಾಗ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹಾಗೇ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಗದಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಿದಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಬಾಕಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಅಂಗಡಿಬಾಕಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ರಿಯನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಹೀಗೆ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಆ ಸಾ ಮಿಲ್‌ಗಳೊಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಸಹ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಗೈರ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಂಗ್ ಛಾರ್ಜ್ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಯಾವ ದುಡ್ಡೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ರಿಮಾಡಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಸಾಯಿಂಗ್ ಛಾರ್ಜ್‌ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್.—ಕೆ. ಎಫ್. ಕೊಡಕಣಿ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಲೈಸನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದಿದ್ದು ಮೊದಲನೇ ತಪ್ಪು. ಸಾಯಿಂಗ್ ಛಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮನೆಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎರಡನೆ ತಪ್ಪು. It is the first instance in the whole of the history of the Saw-mill. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನತ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಈ ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ನಮಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು that was given on experimental basis ಎಂತ ಹೇಳಿದರಂತೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Ministry of forest is something like a raffle. The Forest Ministry has changed hands thrice. If that is the case, how can you expect the Forest Ministry to work efficiently?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ಆರುಕೋಟಿ ವರಮಾನ ತರುವ ಈ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಗೊಂದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ, ಇಲಾಖಾ ಆಫೀಸರೂ, ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರೂ–ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ.

4–30 P.M.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಜನತೆಗೆ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶ ಅಂದರೆ ಬೈಲು ಪ್ರದೇಶವಿದೆ.

ಕುರುಬರು ಕುರಿಗಳನ್ನ ಸಾಕಿ ಉಪಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಬೆಳಗಾಂವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯಭಾಗ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಕಾಡು ಇದ್ದೀತು. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಅರಣ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವಿರವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಿಂದ 90 ಭಾಗ ಅರಣ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕುಂಟೆ ರೆಂಟೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕಅಭಿವೃದಿ ಯಾಗ ಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಂದರೆ ಕಾರ್ಬನ್ ಕಂಪನಿ ಯೊಂದು ಬರುವುದು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸವಲತ್ತು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ವಿನಾ ಮಿತಿಮೀರಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅವಧಿ ಸಾಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ವರಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಒಂದು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಮೇಲೆ ಮಾತಾನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿ ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ ಟೈಂ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ.

Sri N. O. SAMAJI (Marathi).—

Sri K. PUTTASWAMY (Mysore).—Sir, it has become a very difficult job from this corner to catch the eye of the Speaker. Some Members have been standing up so many times but they are not able to catch the eye of the Speaker. If you can kindly look at this side also and give a chance, we have no grouse.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Government wants more than 2½ hours to reply. So, we shall go on with the debate till 3 o' Clock tomorrow and then the Government will reply.

†Sri C. M. ARUMUGHAM (K. G. F., S. C.).—Mr. Speaker, Sir, I am grateful to you for having given me an oportunity to speak.

4–30 P. M.

Sir, some of the Members on the other side have expressed their disappointment at not being given a chance to speak on the no-confidence motion. I am sure no one prevented them from speaking on that occasion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He shuold please discuss the demands that are before the House.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Yes, Sir. When I speak of the Education Demand, I really feel sorry. I am sorry that this country which was

(Sri C. M. Arumugham)

the home of education, in which Gods and Goddesses of education are abundant, the people should on the whole be illiterate and ignorant. This does not redound to the credit of the administration of the Education Department. Even after so many years, the growth of education has not been remarkable.

In spite of lapse of so many years and in spite of the tall claims being made concerning progress in education, it is a pitiable fact indeed that today, a majority of our people are so ignorant and illiterate that they are prepared to worship a P.W.D. milestone as God and even construct temples on them.

All these years we have been agitating that an I.A.S. man, experienced only in the revenue side, should not be posted as Director of Public Instruction. We are glad that Government have changed their policy though I do regret that the Director should have been appointed in the manner it was done, without going through the P. S. C., without proper rules, etc. All these four years we have a man at the helm of affairs of the Department who comes from the Education Department or from the University, but if we should look into affairs of the Department, both on the aspects of administration or instruction, guidance or inspection, we come to the sickening feeling that everything is rotten. I say this with due deference to the Minister for Education, whose enthusiasm to open more schools is unlimited. But I would ask if opening more schools alone would mark the growth of education. In the Insurance Department, if the number of policies increase, they would appoint more staff, more inspectors, etc. But has this happened in respect of the Education Department. Can one man sitting at Bangalore control the thousands of schools spread over the entire State. In the Inspectorate an Inspector of Schools is expected to inspect all the primary schools, all middle schools, excepting big schools and schools at taluk headquarters. How can a single man be expected to do this amount of work, even assuming that he is industrious and honest to his job.

Sir, the other day when I raised certain issues in connection with the Karnataka University, the Minister was promt in giving some half-hearted answers. This reminds me of a joke. A pundit was asked to speak on a public platform. He came there wearing a jibba and a dhothi. He said: 'Ladies and Gentlemen, do you know what I am going to speak'. The audience naturaily said "No, Sir, we do not know". He then said 'if you do not know that, there is no good of speaking to you' and left the meeting. The audience thought, 'No, No. He is a great pundit. We will have to listen to him'. So they went and requested him to come and speak to them again. He condescended to come and said 'Ladies and Gentlemen, do you know what I am going to speak'. The audience got the better this time and promptly said: 'Yes, Sir. We know'. Then said the pundit: 'If you people know what I am going to

speak of, then there is no need for me to speak'. So saying he went away. The audience was puzzled. They were determined to hear him and they went to him with garlands and brought him again. This time he said: 'Ladies and Gentlemen, do you know what I am going to speak'. Half of them got up and said 'We know what you are going to speak' and the other half said 'We do not know what you are going to speak'. Then replied the pundit; 'That half which knows, can tell the other half'. (*laughter*). This is the tactics that the Minister for Education has used in replying to my several criticisms in regard to the working and administration of the Karnataka University. He went on saying that half of this is true, half of that is false, that *minus* and *plus*, is minus and what not. His reply was so unconvincing and unstisfactory.

Sir I am aware that the Minister for Education is taking a good deal of interest for promoting the spread of education. But does he know what is happening in the Dirictorate of Education ? What is the Director doing ? A man who has toured the whole Universe—I wanted to say 'globe' buc my friend Sri Puttaswamy says that a globe is different from the Universe because the latter includes the earth and all other stars and planets—a man who has toured all the planets, how many schools has he inspectd, the D.E.O. is expeted, to inspect all big middle schools, the schools in taluk headquarters and 75% of the high schools. But is the D.E.O. really doing that much of inspection? The D.D.P.I. is expected to inspect 25% of the high schools and look to the administrative aspect as well. Has the D.P.I. all these four years introduced any reform? Has he attempted to reduce the work of the officers and increase their efficiency ?

Recently Government have appointed Joint Directors and Additional Joint Directers. They simply made the Headquarters Assistants as Joint Director. The same man is there, the same work is there Have any powers been allocated to these officers? No. They have reply to sit in the Chair and go on spending time. All papers are held up in D.P.I.'s office. With the designation being changed to Joint Directors, they got Rs. 15 more, without any extra power. For the sake of giving fifteen rupees, should Governmant create these posts.

Sir, ours is a big State. We are going to introduce compulsory education at the primary level. Government is anxious–so it says–to construct more high schools, colleges, etc. Is it possible for one D.P.I. to deal with all these multifarious affairs. It is highly essential in the interest of education that there must be two Directors of Pub ic Instruction, one for Primary Education and the other for Secondary Education. I think my friend, the Hon'ble Education Minister will have some time and before he retires he will implement this.

AN HON'BLE MEMBER.—Retire !

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Do you think they will come back ?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—I will meet you at K.G.F.

(Laughter)

Sri C. M. ARUMUGHAM.—So far as basic education is concerned, some people are supporting this and some people are not supporting it. People ask as to why the Government have introduced subjects like mat weaving, carpet making, etc., at the primary level. They ask: "Are the children of the Ministers going to such schools?" No. You are sending them to Convents. People are prepared to follow your examples. If you are convinced about the type of basic education you have introduced, send your children also there and the others will follow your example. In this connection, I shall read an extract from a letter written to the Director of Public Instruction by a common man. The letter is from a place called Haveri. It says;

> "You being the Chief of Public Instruction who have the honour of graduations in different universities of the continent it is a pity, could possibly accept the disastrous devices. You are aware that we are living in the supersonic age and with the ambition of conquering the universe. When the rest of the world is in race for scientific achievement it is really miserable to impose limitations upon the young children's mind by inducing them to resort to the lethargic method of spinning and weaving."

This is the opinion of a common man. Still the Government wants to stick to its policy. Even in the field of education the Government wants us to be backward. I remember the Hon'ble Speaker saying that our education was first started in jungles—probably when the human beings were at the stage of monkeys. Our ministers are touring all the towns and cities. But I have got a fear that if our Minister for Forests were to tour everytime in the forest he will lose his civility and become wild.

Sometime back I said something about the Karnatak University. My friend Sri J. B. Mallaradhya spoke about the Mysore University. Before I touch upon the university of Karnatak, I should like to say a few words about the Mysore University. When I speak about this I consider that I am only a deer before a tiger. Sri J. B. Mallaradhya has spoken much about the university of Mysore but I shall speak on only one or two points. The Vice Chancellor of the University is after all an executive officer. He feels that all the authority vests in him whereas it vests with the syndicate. Therefore it is high time that it should be enquired into. In the B. A. examination held in April 1959, the Professor Sri N. A. Nikkam, then the Chairman of Socialogy Board, has exercised his power without consulting the Chief Examiner and gave some grace marks to a boy to secure a pass in a certain subject. A member of the sydnicate wrote a letter.

Sri G. DUGGAPPA.—Are you sure about it?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am speaking with authority and on acts. The Hon'ble Member of the syndicate also but that does not mean he knows everything. Here is the letter written on 22-3-1961 by a responsible member of this House who also happens to be a member of the syndicate. The reply given is that the matter would be enquired into. There must be a committee to enquire into these irregularities. In the reply it is stated that as already there is a standing committee appointed by the syndicate the question of setting up another committee does not arise. The proceedings of the committee and the syndicate are open to be seen by the members of the syndicate according to the rule. But when such information was asked for, it was refused on the ground that the matter was confidentail. I would like to invite the attention of the Minister for Education to rule 2 of the Rules of Procedure of the Syndicate. It empowers a member to look into the proceedings of all the committees appointed by the syndicate. I want to ask whether it is done now.

Regarding the Karnatak University, it may be a more democratic university.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, yesterday we read in the papers that the Government have constituted a committee of Congressmen to suggest amendment to the Karnatak University Act? May I know whether it is correct?

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—We, Congressmen usually meet.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Chapter IV—Class II of the Act says who are the ordinary members. It says:

> "three members by secondary teachers of high schools excluding the head masters thereof from amongst such teachers;
>
> two Members by Head Masters of high schools from amongst such Head Masters;
>
> ten members by teachers, excluding Principals, Heads of University Departments and Deans of Faculties, from amongst themselves;
>
> by public associations or bodies......"

I have one submission to make. What is meant by "bodies"?

5-00 P.M.

Section 15 of the Karnatak University Act, 1949 says about the constitution of the Senate.

"Elected as specified below.—

* * * *

(iv) by public associations or bodies as under.—

(a) one Member by each School Board of a Borough Municipality within the University Area,

(Sri C. M. ARUMUGHAM)

(b) one Member by each District School Board within the University Area, * * *

(c) one Member each by such representative association in the University Area of (1) journalists, (2) industrialists and manufacturers, 3) farmers and agriculturists and (4) labourers, as may be designated by the Statutes".

Except Peons, they have given representation for everybody else. Journilists' Associstion means the Association we have for the entire State. Labour Association means either the INTUC or AITUC. But Here. the Journalists' Association' means the Journalists' Association Hubli. Who is the representative of the Farmers and Agriculturists? He is not chosen in consultation with the Minister for Agriculture or is not the representative of the entire State Association of Farmers and Agriculturists but is the representative of the Karnatak Prantya Rajya Committee, Dharwar. The representative of the Association of Labourers, Gokak and the Girini Rashtriya Mazdoor Sangh, Gokak-these are the Members taken by the University to the Senate. The Chamber of Commerce is also represented by the Chamber of Commerce, Dharwar Somehow or other, they want some of their own men in the Senate and Syndicate and rule. This Karnataka University is a concentration of one community. Excuse me, Sir, for saying that, but I must say that in the interest of the State. Is it allowed under the Constitution? No. A University maintained by the State funds cannot work for the interest of one community alone. Article 27 says that 'No person shall be compell to pay any taxes, the proceeds of which are specifically appropriated in payment of expenses for the promotion or maintenance of any particular religion or religious denomination'. Now, I shall quote what Dr. Ambedkar has said on this article in the Constituent Assembly.

> "We have accepted the proposition which is embodied in article 21, that public funds raised by taxes shall not be utilised for the benefit of any particular community. For instance, if we permitted any particular religious instruction, say, if a school established by a District of Local Board gives religious instruction, on the ground that the majority of the students studying in that school are Hindus, the effect would be that such action would militate against the provisions contained in article 21. The District Board would be making a levy on every person residing within the area of that District Board It would have a general tax and if religious instruction given in the District or Local Board was confined to the children of the majority community, it would be an abuse of article 12 because the Muslim community children or the children of any other community who do not care to attend these religious instruction given in the schools would be none-the-less compelled

by the action of the District Local Board to contribute to the District Board Local Funds."

Now from the Budget Memorandum you will see that we are giving to the Karnataka Uinversity property worth Rs. 26 lakhs. You take all the staff in the Post-graduate Department. They all belong to one community. Cent per cent of the staff working in the Economics, Chemistry and Geology Departments belongs to one particuler community In other Departments, their strength is 70 to 80%. This is not allowed under the Constitution. The man at the top tries to take people belonging to his community in the staff. The Minister for Education also belongs to that community. The Director of Public Instruction also belongs to that community. Similarly, the Joint Director of Technical Education and the Vice-Chancellor belong to that community. 80% of the staff and students belong to that community. Is it allowed under the Constitution ? He is not a Vice-Chancellor ; he is an emperor of that University. When you appoint a commission of enquiry to enquire into the affairs of the Mysore University, I request the Hon'ble Minister for Education to appoint a commission of enquiry to enquire into the affairs of the Karnataka University also.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—When you are charging me like this, how can I do that ? You attack me as if I am part of Karnatak University.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Why are you having two Karnataka Universities ? Make them into one, namely, the University of Mysore, My friend Sri Doddameti says that we have not yet achieved emotional integration.

With these words, I thank you, Sir, and close my speech.

Sri G. DUGGAPPA (Chitaldurga S.C.).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Demands before the House. At the very outset, I must be thankful to Mr. Arumugham for having revealed very important and interesting information that no less than the Vice-Chancellor himself has been involed in a case of malpractice. I call it malpractice. Now, Sir, I may bring to the notice of this House that very recently, the University has passed a stern resolution to take such action as need be against any persons who is involved in cases of malpractice. Even I may go further and say that this disease is there from a very long time and it is there at the very root of our system of education, that is primary education. If the son of a teacher, or an an Assembly Member or an officer were to get low marks and fail, immediately the primary school teacher will think that he is the son of so and so and then give him more marks and that is how he is promoted. This sort of malpractice goes on there. You know what is done in High School Examinations. Having been a high school teacher for some time, I know how some parents, not all, will be very much interested in going from town to town to get more marks for their sons. Is it not malpractice ? I do call it

(Sri G. DUGGAPPA)

malpractice. Such things should be put an end to. I may straightaway bring to the notice of this House that Secondary Education Board did take action against such cases. You know who are those persons that say that standard of education has gone down. It is those people who influence officers or relatives of officers and influential people and get their sons more marks and promote them to higher class. It is these people who beat the drums and say that educational standards have gone down. Now, the University has come to their sense and they will take stern action against any case of malpractice. I am sure this is the sure way of raising the standard of education. When I was a student, I thought I was the son of the soil. I did not know who was the paper setter; I was not related to any paper valuer. Right from the beginning upto my B.A., B.L. class, I considered myself to be a son of the soil and studied hard and hard the teachers in the classroom and answered in the examinations and passed them. But what was the position of a privilged student ? Paper setter will be his relative ; the valuer will be his own kith and kin. It is such people that get educated. What is moral effect of this? A student who has not at all attended throughout the year gets a first class but a student who attends school all through the year gets 35 or 40 marks. It is this indirect demoralisation that has brought down the standard in the University and in the Education Department. Now I request the Government that they must be stern on the party and not hesitate to take any action against any of these people.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—The Hon'ble Member interferred with Sri Aramugham's speech so much in regard to the particular case mentioned by him. He is a member of the Syndicate. Does he admit it is a fact or not ?

Sri G. DUGGAPPA.— It has not come to my notice. Next I come to Forest Department. I want to say one thing about Sandur Forest area and the smuggling of sandalwood that is going there. I wood not have referred to this point but for the simple reason that the people involved there are very influential people. Let it not be said of the Government that because there are influential people, the Government or the Department did not take any action. Therefore, I have brought this point through you to the notice of the Government. I leave it there. Whenever Sri Channabasappa holds any portfolio he is a very active Minister. He had an idea of taking all the lands which were not fit for cultivation either from gomal land or district forest land or eleswhere or even as a matter of fact Amrit Mahal Kaval land which were not fit for cultivation, to the Forest Department and releasing State Forests or Reserve Forest area which is contigeous to cultivated lands and which is also fit for cultivation. That was very silent point and I request the Government even now to consider this point and see that the land which is fit for cultivation may be released for cultivation for being given to landless poor people who are hungering for land.

Under Education Demand you require Rs. 16,45, 63,700. Out of this you require Rs. 8, 16,33,000 for Primary Education. I want to ask you one question. We are going to spend a huge amount on primary education but are we going to get the benefit for the money that is being spent ? I told you we are not at all getting the benefit for having spent so much amount. You know the present conditions of schools in urban areas. I may tell you one example of a school near Sirigere, where only backward class people such as Lambanis, Naiks and others are residing. It is a Government primary school and it is in a dilapidated condition. At least the road is much better than the place where the students sit in the class room. There are such many schools in the State with trachers trained or untrained and monthly money is being spent on them monthly. Now the time has come for the Government to think seriously and see whether we ore getting the benefit for the money that we spend on this education. I suggest that wherever there are poor people, backward class people, people who cannot afford to pay any contribution for school buildings, the Government should come forward and have the primary school buildings constructed. Then only we can have a little consolation that money is spent properly; otherwise, it is a sheer waste of spending Rs. 18 crores on this primary education. I am not criticising the Government but I am giving some suggestions. It must be the policy of the Government that they should build school buildings for themselves. They should not ask the villagers to contribute something towards the construction of school buildings. Now, Sir, the people who do some public work, especially, in the Public Works Department there are some contractors who approach the officers and tell them that they are interested in such and such a village, therefore, there should be a school building. Then they go to the District Education Officer and obtain a letter from him and go to the Executive Engineer for getting the plans and estimates prepared and then they get the sanction. These Public Works Department contractors somehow get these things done. I may bring to the notice of the Government, particularly, you, Sir, that a building worth about Rs. 3,000, on such a building the contractor will be spending Rs. 1,500 for the opening ceremony. You believe it or not. Sometimes, I begin to think how this man has been able to spend Rs. 1,500 over the opening ceremony of the building. People will tell us these things.

But the contractor says that this is a Government building.

As regards the appointment of teachers, I request the Government not to appoint any teacher who is not a S.S.L.C. and who is not trained. I want only trained S.S.L.Cs. to be appointed as teachers. There is no use of simply increasing the number of schools. You must equip them properly. In addition to this, the Inspectorates should be increased. Addicional Inspectors and the additional staff to the District Officers and the Divisianal offices should be given. At present in the Chitaldrug District office there is only one D.E.O. and for two ranges, there is only one inspector. As you know, Sir, the work has

(Sri G. DUGGAPPA)

increased; they are not in a position to visit the schools. So much so; the work is done in a haphazard way. This should not be done. Sri R. Chennigaramiah was telling about the introduction of compulsory education in primary schools. I entirely agree with him when he said that the children are going to be snatched away from the parants when they are not in a position to run the existing schools properly. Before venturing upon this kind of work, I request the Government to proceed in a methodical way and to go slowly and steadily.

About the pre-primary education, Sir, the Government had constituted a committee of ladies, the Chairman of which was Sri J. B. Mallaradhya–an Hon'ble Member of this House. I understand that this Committee has submitted its report to Government. The nursery education and the pre-primary education has been the monopoly of people residing in urban areas. I request the government that this pre-primary education should be carried to the villages also.

Sri J. B. MALLARADHYA.—You ask them to get the report printed and put it in your hands.

Sri G. DUGGAPPA.—I understand that the report has been submitted to the Government. I request the Government not to take up this pre-primary education upon themselves; they must make liberal grants to the private organisations who come forward to run these nursery schools in rural areas. There are some schools which are run under the auspices of the Social Welfare Board. They are called Balwadies. Except these balwadies, there is no pre–primary education at all in rural areas. I request the Government to take immediate action to see that pre-primary education is taken to rural areas.

There is one item in Budget wherein they have provided a sum of Rs. 24,600. It is for direct grants to non-Government primary schools. I was horrified to see this amount. I do not want, as a matter of fact, these communal schools, much less these depressed class schools. I do not want the children to be segregated at the primary level and thereby create an impression that these children belong to such and such class. This is fundamentally a wrong step of the Government to continue these depressed class schools.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.—We have not started; it is the previous heritage.

Sri G. DUGGAPPA.—I request the Government to straightaway abolish these schools. All such schools should be closed down immediately. These schools have done more harm than good to those people for whose benefit these schools were started.

During the pre–independence days, the Royal Family of Mysore on account of their goodness towards the depressed class students, they were giving clothing, stationery and scholarship from primary level to the University level. There is a hostel in the name of the *late* Yuvaraja.

of Mysore. I was one of the boarders of that Hostel in Mysore. There was not a single student who did not receive scholarship. What has happend now ? It is being talked out in public platforms that the interests of the Depressed Classes is very well safe-guarded. But in practice what is being done ? All these things are not at all true. For scholarship a sum of Rs. 74,495 has been set apart for depressed class scholarship for the entire State. The total budget for the scholarship is Rs. 15,94,000 and the amount set apart for the Backward Class is Rs. 22,246. I pity, Sir, the Government has set apart such a low sum. I know, how difficult it is for us to grant scholarship to students.

5-30 P.M.

One in fifty. It is so meagre a sum.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.— We have given further sums also.

Sri G. DUGGAPPA.— It is not here. One thing about grant-in-aid given to the hostels, I wish to say. Government says that they meet the expenditure towards the managerial cost of depressed class aided hostels. What is the managerial costs they are giving ? Rs. 10 for the warden, Rs. 20 for the peon and Rs. 25 for the cook, and Rs.3 for the scavenger towards allowance and Rs. 15 for boarding cost. It is stated that the hostel is run at the entire cost of the Government. About this aid, Government says we have given you the entire managerial cost, you manage the hostel perfectly, clearly up to the mark as required by the rules and regulations, and as per the Accounts Code and the Grant-in-Aid Code. I say, Sir it is a farce to appoint a peon on Rs. 20 per month. I have been connected with four hostels, as you know, in some capacity or the other. When I started a hostel, I paid the peon Rs. 40 and to the cook. All the officers stated that I must give Rs. 40, as otherwise, how could we expect a man to work for 24 hours on Rs. 20 a month. I paid and preferred a bill to the D. P. I. But he stated that it was impossible to give Rs. 40 for the peon or the cook. He said that he could not give this amount, because, if he raised the managerial cost in respect of our hostel, he would have to raise it in the case of all the other hostels.

Sri ANNARAO GANAMUKHI.— Rs. 12 to 15...

Sri G. DUGGAPPA.— It is boarding charges. I am speaking of the managerial cost. The managerial cost to be paid by Government should be in tune with the current standard. What are you paying a peon? What are you paying your chaprasi, and that must be paid to the people in these hostels, in any concern or establishment. I do not know when this rate was fixed.

Sir, there must be an educational supervisor for all these hostels. As there is no such supervisor, there is much of malpractice......

Sri J. B MALLARADHYA.— There was a system of supervisor...

Sri G. DUGGAPPA.— Now, there is no supervisor. Theref re, I request the Government to appoint an educational supervisor for the hostels.

The University used to pay grants to hostels towards college students belonging to depressed classes for the benefit of the depressed class students. They used to give boarding grant, scholarships and grants to purchase books. Now some of the firstgrade colleges have been taken over by the Government and I request that the same facilities that were given to the students when they were under the University must be extended to them. Till very recently, the students had come to me that they had not yet received the grant from the Government towards boarding charges...

Sri ANNARAO GANAMUKHI.— I think they have given.

Sri G. DUGGAPPA.— It is very good. I only wish that these things are done without any delay.

Sri N. RACHAIAH.— What do you think of the admission of other community students to communal hostels?

Sri G. DUGGAPPA.— The Hon'ble Minister has raised an important point. Students of other communities should be admitted to hostels, which are meant for a particular community. In the Depressed Class hostels, there must be provision to admit 25 per cent students of other communities. At least in the student community, we may wipe out the difference of caste. I remember my own student days. In the hostel there were students of other communities also. We became friends and even now we are close friends, on account of the beautiful relationship that we had in our student days. If we encourage that idea, the sectarian spirit will completely disappear from the minds of our young men and women. You must have non-communal hostels In the communal hostels that are in existence, you must have a provision to admit at least 25 per cent students of other communities. This must be made a condition precedent to give grants for such institutions.

Sri N. RACHAIAH.— Government have already taken a decision that in all the Harijan hostels, ten per cent other community students must be admitted. Last year we have taken a decision. There has been a suggestion, a representation to Government that in all these general hostels, all the students belongs to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, at least at the college level, should be admitted to general hostels and the entire charges, boarding, lodging, and other equipment charges, should be met by the Government. How do you appreciate?

Sri J. B. MALLARADHYA.— Eighty per cent are Harijan students in Maharaja's College at Mysore.

Sri G. DUGGAPPA.— Another thing is that the Director of Public Instruction should be relieved of his other work and he should be allowed to engage himself in the educational field. He should be in a position to apply his mind to educational problems only. You are thinking of

introducing compulsory education. And there are so many other educational problems. The D. P. I. will be busy throughout the year, throughout the month and throughout the day, attending to so many committees and meetings. You know how these committee meetings are done. I happen to be on the Planning Advisory Board. The members come. The officers come; they sit, and they open their files. In the meeting when a departmental subject is taken up, the Chairman would talk; and the head of the department would immediately look towards his immediate assistant. His immediate assistant would immediately......

Sri J. B. MALLARADHYA.—Ask his assistant?

Sri G. DUGGAPPA.—Ask his another assistant or the next assistant. Ultimately the Head of the Department will have to speak in the meeting. I have felt I have attended so many meetings-that all the work is done by our ill-paid and really good working clerks. I do not want to call them by that name, but by their staff members, the N.G. Os. These officers will go and open their files. Leave alone the question of non-officials like me or Mr. Mallaradhya. They will come sometime prepared and sometime unprepared. At the meeting they will ask-please give me a copy of the agenda.

The scheme of the general hostels should be continued in the interests of all the communities.

I understand that the Central Government is now thinking of starting four regional training colleges for training all teachers of multi-purpose high schools and that they have now requested the University of Mysore to give suitable land, say about 100 acres.

The University has agreed and they have resolved to say that they are prepared to give 100 acres Now I requst the Government through you Sir, that the Government should come forward and make use of this opportunity and get one regional college which the Government of India propose to start. They are starting only four such colleges in the whole of India. It is intended to train teachers who have to work in the multi- purpose high schools. I see the Chief Minister is nodding his head and I am very glad that the Government has al eady taken, action, in this matter.

I thank you very much Sir.

†ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜಕಾರಣಿ ದಿವಂಗತ ಲಾರ್ಡ್ ಮೆಕಾಲೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆತ ಆಗಿನ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ಗೆ ಒಂದೂಸಾರಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ ಭಾರತೀಯರು "ಭಾವಜೀವಿಗಳು, ಅನುಕರಣ ಪ್ರಿಯರು, ಇವರನ್ನು ನಮ್ಮಂತೆಯೇ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್)

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಗಳ ರುಚಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೇನೇ ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಮರೆತು ನಮ್ಮ ತನವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದಾಸರಾಗುತ್ತಾರೆ'' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಅದರಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿ. ಹೋಗಿ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಲಿತು ಕೊಂಡೆವು. ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿ ನಮ ತನವನ್ನು ಮರೆಸಿದೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗುವದನ್ನು ಕಲಿಸಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಡಮೆ. ಗುಮಾಸ್ತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸಹ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವಂತಹ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವೂ, ವಿದ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಣತರೂ ತುಂಬಾ ಗಮನಕೊಡಲೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾನ್ವೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿ-ಕೊಡುವ ಪದಗಳು'' ಥ್ಯಾಂಕ್‌ಯು ಡಾಕ್ಟರ್ ನೊಪೋರ್ ಸ್ವಮಕೇಕ್'' ಎಂದು ಆ ಮಕ್ಕಳು ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೊದಲ್ನುಡಿಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಕೀಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಪರಕೀಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗೀಗ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮದವರೂ ಮತ್ತು ಇತರೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳವರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಅತ್ತಕಡೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ಅಭಾವ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ-ಮಿಡಲ್ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ತರಗತಿಗಳು ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಓದಬೇಕು? ಹೇಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 40-50 ಅಡಿಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 700-800 ಹುಡುಗರು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು? ವಸಂತನಗರ, ಗಾಂಧೀನಗರ, ಮತ್ತು ಕಾಟನ್‌ಪೇಟೆ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೂ ಸ್ಥಳಾಭಾವವಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ಥಳಾಭಾವವಿರುವ ಕಡೆ ಸ್ಥಳವನ್ನೊದಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೊಸ ಸಂಬಳದ ಪರಿಹಾರ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾವೀ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವವರು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಇಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವೇತನ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಆಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ; ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರನ್ನು ದೂರ ದೂರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉದಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲೆಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ,

ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಿ. ಎ. ಕೋರ್ಸನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಕೋರ್ಸನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮಂಡ್ಯ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡವೇ? ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀಳಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಅಪ್ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದೇನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಾರಿಯೂ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಮಾಗಡಿರೋಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿಚಾರ. ಮಾಗಡಿ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ ಕೂಲಿಗಾರರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ದೂರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300-350 ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ತುಂಬಾ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನವರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ! ಅವರು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅಂಗ. ಅವರೇನೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಅವರೂ ಸಹ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಮತ್ತೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 1960ರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಮ, ದಾನ, ಭೇದ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾಯಿತು. ಸ್ವತಃ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತು ಬಾಯಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ರಾಗ ಎತ್ತಿದೆ. ಆ ರಾಗ ಏನೆಂದರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ರೀತಿ ನೀತಿ 1960ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ, ಯಾರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು? ಬಡವರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ಇರುವ ಕಡೆ ಇಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ? ಅವರ ನೀತಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಕುದುರೆ ಸಾರೋಟಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು. ಒಬ್ಬಾತ ಒಂದು ದಿನ ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆ ಸಾರೋಟಿನಲ್ಲಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದ. ಪೋಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರು. ಆಗ ಆತ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆತ ಹೇಳಿದ ಆ ಸಾರೋಟಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್)

ವೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದೆ. ಜಡ್ಜಿಯವರು ಇದೇನಯ್ಯಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೀಯೇ ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳು ಎದುರಿಗೇ ಇವೆ, ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಲಾಯರು ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದು ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು. ಅಂದರೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆತ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಎರಡು ಗಂಡು ಕುದುರೆ, 2 ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ವಾದಿಸಿದರಂತೆ, ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರಂತೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕುದುರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೇ ಹೊರತು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೀಗಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೊಡುವ ಪಾಲಿಸಿ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಹೀಗಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೊಡುವ ಪಾಲಿಸಿ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂಬು ದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಈ ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಹರಿಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದಂಥ ನೀತಿಯನ್ನೂ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಇಂದೇ ಅಳಿಸಿದರೆ ದೇವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾನೆ, ಬಡ ಜನತೆ ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಇತರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೊಂದಿಗೂ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಲ್-ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪಕ್ಷದ ಮುಂಖಂಡರುಗಳೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಮೀನಮೇಷ ಏಕೆ ? ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ನಾವು ಟೀಕಿಸದೆ, ಬೇರೆ ಯಾರು ಟೀಕಿಸಬೇಕು ! ಟೀಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು. ಟೀಕಿಸಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ ತಪ್ಪು ನೀತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿ ವರು ಯಾವ ಯಾವದೋ ನೆಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ "ರಂಗೋಲಿ ಕೆಳಗೆ ನುಸಿದು ಜಾರಿಕೊಳ್ಳಲು" ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂಬ ಸಂಶಯ ನನಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ನೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವ ನೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆ ನನಗಿದೆ. ನಾನೇನೂ ಗಾಂಪರೊಡೆಯ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹೇಳಿ ದರೂ "ಕಾಲೆತ್ತಿನಂತೆ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ" ಹೋಗಲು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು "ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರು" ಎಂದು ದಿವಾನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಂಥ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವ ಈಗಿಲ್ಲ. ಏನು, ಎತ್ತ, ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುವ, ತಪ್ಪುನೆಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಈಗ ನಮಗಿದೆ.

ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ, ಸರ್ಕಾರ ಸಮ್ಮತಿಸಿರುವ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಮಾಗಡಿರೋಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಲಾದರೂ ಪುಣ್ಯಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿ ಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬ್ರಹ್ಮ ಬಾತ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ ಕಥೆಯು ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ಬಾತ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ. ರಾಮ ಹುಟ್ಟಿದನಂತೆ, "ರಾಮ ಹುಟ್ಟಿದ, ಮಹಾಪ್ರಭೋ" ಎಂದು ಭಟ್ಟರು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ

"ಪಾಪ, ತುಂಬ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನಂತೆ. ರಾವಣ, ಸೀತೆಯನ್ನು ಕದ್ದ, ಮಹಾಪ್ರಭೋ" ಎಂದು ಭಟ್ಟರು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. "ದುಷ್ಟ ಶಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತೆ" ಎಂದುಕೊಂಡರಂತೆ. "ರಾವಣ ಸತ್ತ ಮಹಾಪ್ರಭೋ" ಎಂದು ಭಟ್ಟರು ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ, "ಪೀಡೆ ಕಳೆಯಿತು" ಎಂದು ಬಾತ್ ರೂಮಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದನಂತೆ. ಹೀಗಾಗಿದೆ ಮಾಗಡಿರೋಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೇಳಿಕೆ, ಮತ್ತು ಹೇಳಿಕೆ. ನಮ್ಮ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಕೇಳಿದಾಗ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಂದರು. ಹೋದ ವರ್ಷ, ಈ ವರ್ಷ ಅಂದರು. ಈ ವರ್ಷ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಪೀಡೆ ತೊಲಗಲಿ ಎಂದು 8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಸರ್ಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮ ಬಾತ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ ರೀತಿಯನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ. ಅಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ದಂಡೋಪಾಯ ಮಾಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 15 ರೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡದಿದ್ದರೆ, 16ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆಯಿಂದ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಬೆದರಿಕೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಮಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 33,000 ರೂಪಾಯಿ, 4 ಎಕರೆಗಳು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಈ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. 98 ಸ್ಲಮ್ ಏರಿಯಾಗಳಿವೆ. ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮನುಷ್ಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬನ್ನಿರಿ, ಬೇಡ ಅಂದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

Sri N. O. SAMAJI.—(Marathi)

Sri B. R. SUNTANKAR.—What my friend asks is whether the Hon'ble Member would offer Satyagraha by remaining in the Congress or leaving it.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾದಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉಗ್ರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮಹಾಪ್ರಭೋ ದಯಾಳು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ?

Sri J. B. MALLARADHYA.—I rise to a point of order "ಮಹಾ ಪ್ರಭೋ" ಎಂದು ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಅನ್ನಬಹುದೇ ? ಇದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಮಾಗಡಿರೋಡಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಏರಿಯಾಗಳಿಗೆ 10 ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಅವರು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ನಾನು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಲಿತ ಕನಕ ದಾಸರ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಜ್ಞಾಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ—''ಆಸೆಯ ಕೊಟ್ಟು—ನಿರಾಶೆ ಮಾಡಿದ ಫಲ—ಫಾಸಿಯ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟೀತೆ ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri N. O. Samaji will begin tomorrow.

The House will now adjourn and meet tomorrow at 1 P.M.

---

*The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on **Friday** the **7th April** 1961.*